

Scheer Sanders
advocaten

Aansprakelijkheid werkgever voor bedrijfsongevallen

Ook op de werkvloer zit een ongeluk vaak in een klein hoekje. Een werknemer komt met zijn hand klem te zitten in een machine, rijdt met een heftruck tegen iemand aan of ademt gevaarlijke stoffen in. Hoeveel u als werkgever ook doet om dit te voorkomen, u kunt het nooit helemaal voorkomen. Hoe ver reikt uw zorgplicht? En als er een bedrijfsongeval plaatsvindt, hoe zit het dan met uw aansprakelijkheid?

Op de werkgever rust op grond van de wet een zorgplicht. Uw werknemers moeten hun werkzaamheden veilig kunnen uitvoeren. Zo mag het werken met gereedschappen, machines en materialen maar ook op hoogte of in het magazijn, geen gevaar voor uw werknemers opleveren. Hiervoor bent u, op grond van uw zorgplicht, verantwoordelijk.

Zo ver reikt uw zorgplicht

De zorgplicht van werkgevers reikt ver. U moet in ieder geval voldoen aan de regels en verplichtingen die zijn opgenomen in het Burgerlijk Wetboek en in de Arbowet. Zo wordt er van u verwacht dat u concreet toezicht houdt, voldoende veiligheidsmaatregelen treft, instructies geeft en uw werknemers voorziet van de nodige beschermingsmiddelen om hun werk te kunnen verrichten.

Maar met het consequent en naar behoren opvolgen van de regels van de Arbowet bent u er nog niet. Sterker nog, het is het minimale wat u moet doen om aan uw zorgplicht te voldoen. Iedere branche kent eigen (aanvullende) regels en er zijn ook nog ongeschreven regels van toepassing. Vast staat in ieder geval dat een proactieve houding van u wordt verwacht als het gaat om het waarborgen van de veiligheid van uw werknemers. Hierbij geldt: hoe gevaarlijker het werk, des te zwaarder is uw zorgplicht.

Uitgangspunt: werkgever is aansprakelijk voor bedrijfsongeval

Vindt er een bedrijfsongeval plaats, dan is de werkgever in beginsel aansprakelijk voor de schade die de werknemer lijdt als is voldaan aan de volgende drie voorwaarden.

Tijdens werktijd

Het ongeval moet tijdens werktijd hebben plaatsgevonden. Dit is een ruim begrip. Hier vallen ongevallen op de werkvloer, op andere locaties, onderweg naar een klant of tijdens bedrijfsuitjes onder. Maar ook ongevallen tijdens woon-werkverkeer en op bouwlocaties of loslocaties (zelfs als u als werkgever hier geen zeggenschap over heeft).

Ondergeschiktheid

Er moet sprake zijn van een hiërarchische verhouding, wat in de relatie tussen een werkgever en werknemer aan de orde is.

Let op: ook bij zzp'ers, stagiaires, inleenkrachten en vrijwilligers kan dit aan de orde zijn. Zij kunnen een opdrachtgever of uitzendbureau dus vaak ook met succes aansprakelijk stellen bij een bedrijfsongeval.

Schending zorgplicht

De werkgever is zijn zorgplicht niet of niet voldoende nagekomen. Hierbij geldt dat de wet er bij een bedrijfsongeval van uit gaat dat de werkgever zijn zorgplicht niet is nagekomen. Ofwel, de werknemer hoeft alleen maar te stellen dat de werkgever aansprakelijk is en vervolgens is het aan de werkgever om aan te tonen dat hij wel aan zijn zorgplicht heeft voldaan. De lat ligt hierbij hoog. Er zijn tal van uitspraken van rechters die oordeelden dat de zorgplicht niet was nagekomen, ondanks dat de Arbowet was nageleefd, voorlichting was gegeven, toezicht was gehouden en zelfs waarschuwingen waren uitgedeeld. Het verschilt per situatie en is afhankelijk van de omstandigheden van het geval.

Eigen-schuldverweer biedt doorgaans geen soelaas

De enige mogelijkheid om als werkgever aan de aansprakelijkheid voor een bedrijfsongeval te ontkomen, is door te bewijzen dat het ongeval een gevolg was van eigen schuld van de werknemer. Daarvoor is vereist dat de werknemer doelbewust of met kwade opzet onveilig heeft gewerkt. Hier is niet snel sprake van. Dat een werknemer slordig, onachtzaam of nonchalant gedrag vertoont, is bijvoorbeeld onvoldoende. Zeker als er elke dag met gevaarlijke machines of stoffen wordt gewerkt, moet de werkgever erop bedacht zijn dat een werknemer het gevaar wel eens uit het oog verliest. En dat een werknemer weleens onvoorzichtig handelt door het niet opvolgen van instructies, zelfs als die uitdrukkelijk zijn gegeven, onthef de werkgever niet van zijn aansprakelijkheid.

Tips voor werkgevers

Een bedrijfsongeval volledig ondervangen is een onbegonnen zaak. Wel kunt u ervoor zorgen dat u een aantal zaken op orde heeft en – mocht een bedrijfsongeval plaatsvinden – de juiste stappen zet.

Zorg dat uw RI&E op orde is

Met de risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E) zet u alle bedrijfsrisico's op een rij, met als doel de risico's voor uw personeel en bedrijf terug te dringen. Elk bedrijf met personeel is verplicht een RI&E uit te voeren, ofwel verplicht te (laten) onderzoeken of het werk gevaar kan opleveren of schade kan veroorzaken aan de gezondheid van werknemers. U moet de RI&E schriftelijk vastleggen. De RI&E moet ook een Plan van Aanpak bevatten. Hierin staat beschreven welke maatregelen u gaat nemen om de geconstateerde risico's aan te pakken.

Stel veiligheidsinstructies op, zorg voor naleving en treedt desnoods hard op

Het treffen van veiligheidsmaatregelen en het opstellen van veiligheidsinstructies is niet voldoende. Uw personeel moet ermee bekend zijn en ze ook daadwerkelijk naleven. Hier moet u op toezien. Treed hard op wanneer dat nodig is, leg overtredingen schriftelijk vast en verbind er eventueel bij herhaling consequenties aan.

Voorzie uw medewerkers van beschermingsmiddelen en zorg dat ze gebruikt worden

Denk aan persoonlijke beschermingsmiddelen zoals beschermende kleding, veiligheidsschoeisel, helmen, gehoorbescherming en spatbrillen, maar ook aan zaken als antislipvloeren, valbescherming, leuningen en afdekking van machines ter voorkoming van ongevallen.

Verzeker uw werknemers behoorlijk

Zeker als uw bedrijf extra risico's kent, bijvoorbeeld omdat er op grote hoogte wordt gewerkt of met gevaarlijke stoffen, is het belangrijk om goed verzekerd te zijn. Raadpleeg een verzekeringsspecialist voor dekkingen die aansluiten bij uw bedrijf en branche.

Meld een bedrijfsongeval bij bedrijfsarts, verzekeraar en Inspectie SZW

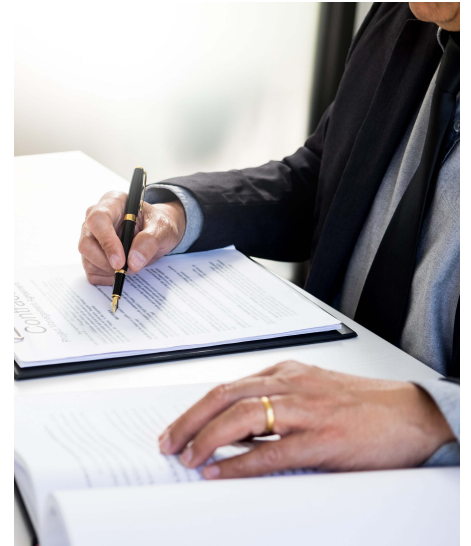
Meldt uw werknemer zich binnen een week na een bedrijfsongeval ziek, dan moet u dat na de eerste ziektedag doorgeven aan de bedrijfsarts. Bij schade moet u de verzekeraar ook op de hoogte brengen, zodat die het ongeval in behandeling kan nemen. Is sprake van een ernstig ongeval, meld het dan direct bij de Inspectie van SZW. Zij beslist of nader onderzoek nodig is. Doet u dit niet, dan kunt u een forse boete krijgen die kan oplopen tot € 50.000.

Inventariseer het ongeval en leg het vast in een ongevallenregister

Inventariseer na het bedrijfsongeval zorgvuldig wat er is gebeurd, hoe het is gebeurd, waar het is gebeurd en op welke datum en tijd, en leg dit schriftelijk vast. Dit moet in ieder geval gebeuren in het bedrijfsongevallenregister dat onderdeel uitmaakt van de RI&E.

Erken geen aansprakelijkheid tot u juridisch advies heeft ingewonnen

Wordt u aansprakelijk gesteld voor een bedrijfsongeval, win dan direct juridisch advies in over uw rechten en plichten, om te weten wat uw positie is.

Deze algemene informatie is niet bedoeld als enige vorm van individueel advies en derhalve niet zonder meer geschikt voor het nemen van financiële beslissingen. Voor toepassing in individuele gevallen raden wij u aan contact met ons op te nemen.

Heeft u een advocaat nodig? Neem contact met ons op!

ScheerSanders advocaten

Adres: Nassauplein 36
2585 ED Den Haag

Tel: +31 (0)70 365 99 33

Email: info@scheer.nl

Web: www.scheersanders.nl